

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ (1ος Κύκλος)
ΜΑΘΗΜΑ: ΧΗΜΕΙΑ - ΒΙΟΧΗΜΕΙΑ

Ημερομηνία: Κυριακή 14 Απριλίου 2013

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

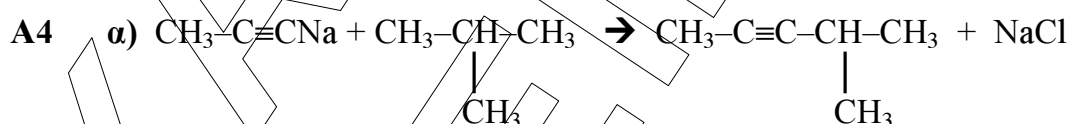
ΘΕΜΑ Α

A1. β

A2. δ

A3 α) Σωστό, με την αύξηση της θερμοκρασίας η αντίδραση ιόντισμού της βάσης Β μετατοπίζεται προς τα δεξιά (ενδοθερμη αντίδραση), η $[OH^-]$ αυξάνεται άρα και το PH.

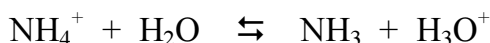
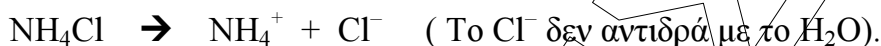
β) Λάθος, τα δυο διαλύματα είναι ρυθμιστικά και το PH εξαρτάται από το λόγο των συγκεντρώσεων των συζυγών μορφών οξέος-βάσης ($NH_4^+ - NH_3$). Με βάση τη σχέση των Henderson-Hasselbalch, $PH = PKa + \log C\beta/C\alpha$ προκύπτει ότι τα δυο διαλύματα έχουν ίδιο PH.

A5. A: CH_3-CN
 B: CH_3-COOH
 Γ: CH_3-CH_2X
 Δ: CH_3-CH_2OH
 E: $CH_3COOCH_2CH_3$

ΘΕΜΑ Β

α) Από το διάλυμα Δ₃:

Ισορροπία(M)	0,1 - x	x	x
--------------	---------	---	---

$$\text{pH} = 9 \Rightarrow \text{pOH} = 5 \Rightarrow [\text{OH}^-] = 10^{-5}$$

Από τη σχέση $K_a = x^2/C$ (οι προσεγγίσεις ισχύουν) προκύπτει

$$K_a = 10^{-10}/0,1 \Rightarrow K_a = 10^{-9}. \text{ Όμως } K_a \cdot K_b = K_w \Rightarrow K_b(\text{NH}_3) = 10^{-5}$$

β) Διάλυμα Δ₁, $\text{NH}_3 + \text{H}_2\text{O} \rightleftharpoons \text{NH}_4^+ + \text{OH}^-$
 $C - x \qquad \qquad \qquad x \qquad \qquad x \qquad \text{(M)}$

$$\text{Αρχικό (Δ)} \quad x = \sqrt{K_b \cdot C_1} = 10^{-3} \Rightarrow [\text{OH}^-] = 10^{-3} \Rightarrow \text{pOH} = 3 \Rightarrow \text{pH} = 11.$$

Με την προσθήκη H₂O η C του διαλύματος ελαττώνεται, επομένως και η [OH⁻], οπότε το pH γίνεται ίσο με 10. Αυτό σημαίνει [OH⁻]₂ = 10⁻⁴ M.

$$\text{Τελικό (Δ)} \quad [\text{OH}^-]_2 = \sqrt{K_b \cdot C_2} \Rightarrow C_2 = 10^{-8}/10^{-5} \Rightarrow C_2 = 10^{-3} \text{ M.}$$

$$\text{Από τη σχέση της αραιώσης } C_1 \cdot V_1 = C_2 \cdot V_2 \Rightarrow V_2 = 1\text{L} \Rightarrow V_{\text{H}_2\text{O}} = 990 \text{ ml}$$

γ) Με την ανάμιξη των διαλυμάτων το NaOH (n=0,2V) και το NH₄Cl (n=0,02) αντιδρούν ως εξής

mol	NaOH	+	NH ₄ Cl	→	NaCl	+	NH ₃	+	H ₂ O
Αρχικά	0,2V		0,02		-		-		-
Αντ/παρ	-0,2V		-0,2V		0,2V		0,2V		
τελικά	0		(0,02 - 0,2V)				0,2V		

Μετά την αντίδραση προκύπτει ρυθμιστικό διάλυμα, οπότε το NaOH αντιδρά πλήρως και προκύπτει το ρυθμιστικό σύστημα NH₃/NH₄⁺.

$$C_{\text{NH}_3} = \frac{0,2V}{V + 0,2} \text{ M} \quad \text{και} \quad C_{\text{NH}_4^+} = \frac{0,02 - 0,2V}{V + 0,2} \text{ M}$$

Απο τη σχέση $[H_3O^+].[OH^-] = 10^{-14}$ με αντικατάσταση του δεδομένου ότι $[OH^-] = 10^4 [H_3O^+]$ προκύπτει ότι $[H_3O^+]^2 = 10^{-18} \Rightarrow [H_3O^+] = 10^{-9} M$.

Με εφαρμογή της σχέσης των Henderson-Hasselbalch προκύπτει:

$$pH = pK_a + \log \frac{C_b}{C_o} \Rightarrow 9 = 9 + \log \frac{C_b}{C_o} \Rightarrow \log \frac{C_b}{C_o} = 0 \Rightarrow C_b = C_o \Rightarrow$$

$$\frac{0,2V}{V+0,2} = \frac{0,02-0,2V}{V+0,2} \Rightarrow 0,2V = 0,02-0,2V \Rightarrow 0,4V = 0,02 \Rightarrow V = 50 \text{ ml}$$

- δ) Έστω $V_1 L$ διαλύματος NH_3 και $V_2 L$ διαλύματος NH_4Cl . Με την ανάμιξη προκύπτει ρυθμιστικό διάλυμα NH_3-NH_4Cl με καινούργιες συγκεντρώσεις.

$$\text{Για την } NH_3: C_{NH_3} = \frac{0,1V_1}{V_1+V_3} M,$$

$$\text{για το } NH_4Cl: C_{NH_4Cl} = \frac{0,1 \cdot V_3}{V_1+V_3} M, \text{ ενώ ακόμη } V_3 = 10V_1$$

Με εφαρμογή στη σχέση Henderson-Hasselbalch προκύπτει

$$pH = pK_a + \log \frac{0,1V_1}{0,1V_3} \Rightarrow pH = 9 + \log \frac{0,1V_1}{V_1} \Rightarrow pH = 9 + \log 0,1 \Rightarrow pH = 8$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. αμινομάδα, καρβοξυλομάδα, βασικό, όξινο, αμφολυτες.

Γ2. 1-δ, 2-γ.

Γ3. 1-Σωστό, 2-Σωστό, 3-Σωστό, 4-Λάθος, 5-Σωστό.

Γ4. 1-B, 2-A, 3-Δ, 4-E, 5-Γ.

Γ5. A-4, B-3, Δ-1, E-2 (Το στοιχείο Γ της στήλης I περισσεύει).

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Α-3, Β-4, Γ-2, Δ-1

Δ2. Συνολικά παράγονται 12 μόρια ATP, διότι
 $3 \text{ NADH} \times 3 = 9 \text{ ATP}$

$1 \text{ FADH}_2 \times 2 = 2 \text{ ATP}$

$1 \text{ GTP} \times 1 = 1 \text{ ATP (+)}$

12 ATP

Δ3. Ε1: πυροσταφυλική αφυδρογονάση

Δ4.

- Πρέπει να παράγει τα ενδιάμεσα προϊόντα που χρειάζεται για τη σύνθεση των διαφόρων χημικών συστατικών του οργανισμού
- Πρέπει να προμηθεύσει το κύτταρο με τη χημική ενέργεια, στη μορφή ATP, που είναι απαραίτητη για τη βιοσύνθεση και τη διατήρηση των πολύπλοκων δομών του, καθώς και για ειδικές λειτουργίες